

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่เอื้อต่อคุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระบบการประเมินคุณภาพภายนอก
ผู้เขียน	นายณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.นุบผา อนันต์สุชาติกุล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อคุณภาพของสถานศึกษา และสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระบบการประเมินคุณภาพภายนอก โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการทำความเข้าใจและรวบรวมตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับคุณภาพของสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษาตามสภาพการณ์ที่เป็นจริงจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มกรณีศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างและพัฒนาสมการพยากรณ์คุณภาพของสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคและกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแยกชั้น (Stratified Random Sampling) โดยขั้นที่ 1 เลือกสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกแล้วจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน 37 โรงเรียน จากจำนวน 39 โรงเรียน ที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จากนั้นจำแนกแหล่งผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็นหัวหน้าสถานศึกษา 39 คน ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาและครูผู้สอน 2,021 คน และนักเรียน 39,241 คน รวมทั้งสิ้น 41,301 คน และขั้นที่ 2 สุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 1,026 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยวิธีการสุ่มแบบแยกชั้นตามสัดส่วน (Proportion Random Sampling) จำแนกเป็นหัวหน้าสถานศึกษา 37 คน ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาและครูผู้สอน 434 คน และนักเรียน 555 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 ชุด ได้แก่ 1) แบบบันทึกคะแนนผลการประเมินคุณภาพภายนอก 2) แบบบันทึกผลการสังเกตการจัดการศึกษา 3) แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของตัวแปร/ ปัจจัยที่ต้องการศึกษา 4) แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และ 5) แบบบันทึกผลการสนทนา

การวิเคราะห์ข้อมูล 1) ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการพรรณนาความเชิงเปรียบเทียบ และ 2) ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การหาค่าสถิติเชิงบรรยาย และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยที่เอื้อต่อคุณภาพของสถานศึกษา

1.1 ข้อค้นพบเชิงคุณภาพ พบว่า สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มกรณีศึกษาทั้ง 2 โรงเรียนมีความแตกต่างกันค่อนข้างชัดเจนในแต่ละปัจจัย โดยโรงเรียน ก ในส่วนสถานศึกษามีสภาพของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการพิเศษที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีกลยุทธ์ในการแบ่งภาระงานของสถานศึกษาที่คำนึงถึงความเท่าเทียมกัน รวมทั้งมีการนิเทศภายในที่เป็นระบบชัดเจน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่อย่างเป็นรูปธรรม และมีสัมฤทธิ์ผลทางการปฏิบัติที่ค่อนข้างมาก นอกจากนี้ในส่วนผู้ปกครองนักเรียนมีการดูแล และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอย่างดีมากกว่าโรงเรียน ข แต่มีความเห็นว่าสภาพทางกายภาพของสถานศึกษา ยังไม่เอื้อต่อคุณภาพของสถานศึกษาเท่าที่ควรอย่างโรงเรียน ข

1.2 ข้อค้นพบเชิงปริมาณ พบว่า มีปัจจัย หรือตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่เอื้อต่อคุณภาพของสถานศึกษา ได้แก่ 1) การดูแล และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยผู้ปกครอง (X_{Pcare_S}) 2) สภาพทางกายภาพของสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้ปกครองนักเรียน (X_{P_PhySch}) 3) สภาพของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการพิเศษ ($X_{SchRoom}$) 4) การจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ (X_{T_Authen}) 5) การนิเทศภายในของสถานศึกษา (X_{Spv_Sch}) และ 6) กลยุทธ์ในการแบ่งภาระงานของสถานศึกษา (X_{St_WDiv}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .970 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าอำนาจในการทำนาย ร้อยละ 94.10 มีค่าอำนาจในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 93.00 และไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity)

2. สมการพยากรณ์คุณภาพของสถานศึกษา

2.1 สมการพยากรณ์คุณภาพของสถานศึกษาในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{Quality} = 4.649 + 4.713 X_{Pcare_S} - 10.667 X_{P_PhySch} + .203 X_{SchRoom} + 1.206 X_{T_Authen} + 1.190 X_{Spv_Sch} + 1.518 X_{St_WDiv}$$

2.2 สมการพยากรณ์คุณภาพของสถานศึกษาในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{Quality} = .473 Z_{Pcare_S} - .366 Z_{P_PhySch} + .253 Z_{SchRoom} + .334 Z_{T_Authen} + .351 Z_{Spv_Sch} + .199 Z_{St_WDiv}$$

Thesis Title Factors Facilitating the Quality of Educational Institutions, Basic Education Level, According to External Quality Assessment System

Author Mr.Narongrith Intanam

Degree Master of Education (Educational Measurement and Evaluation)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr.Bupa Anansuchatkul Chairperson

Asst. Prof. Dr.Kaitsuda Srisuk Member

ABSTRACT

The purpose of this research was to study about factors facilitating the quality of educational institutions and to construct a predictive equation of the quality of educational institutions, basic education level, according to external quality assessment system. The methodology used was a combination of both qualitative and quantitative research. The process of this research comprised 2 important steps. The first step was identifying the variables related to the quality of educational institutions, using participatory observation techniques and qualitative research procedures. These were used to study situation at 2 educational institutions that were selected as case studies by purposive sampling. The second step was constructing and developing the predictive equations for the quality of educational institutions, using quantitative research techniques and procedures. These were used for 37 educational institution samples that were randomized using stratified random sampling. The first step was selecting 37 from 39 educational institutions accredited by an external assessment report from the Office for National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA) at the confidence level of 99%. Then, data sources from 41,301 people were categorized into 39 headmasters, 2,021 deputy headmasters and teachers, and 39,241 students. The second step was randomizing 1,026 data sources using proportion random sampling at the confidence level of 95% i.e. 37 headmasters, 434 deputy headmasters and teachers, and 555 students. The data used in this study were collected using 5 instruments; 1) an external quality assessment score recording form, 2) a participatory observation recording form, 3) a content validity check list for variables or factors related to the

quality of educational institutions, 4) questionnaires on educational management, and 5) a discussion recording form. The analysis of these data was divided as qualitative and quantitative data. The qualitative data was analyzed through content analysis with comparative description, and the quantitative data was analyzed through descriptive statistics and multiple regression analysis using SPSS for Windows. The results of this research were as follows :

1. The factors facilitating the quality of educational institutions.

1.1 The qualitative findings demonstrated there were rather distinctive differences between the factors in the 2 educational institution case studies. School A had efficient classrooms and special action classroom for activities of instruction. Strategies workload division was based on equality of the volume loading, clear systems and continuous practices of internal supervision, as well as a new approach of concrete and achievement activities of instruction. Moreover, the parents took a stronger interest in supporting the students' learning than the parents in school B. However, the parents thought that the physical conditions of the school facilitated lower quality of educational institution than school B.

1.2 The quantitative findings found 6 independent variables or factors facilitating the quality of educational institutions, which were 1) parents caring and supporting the students' learning ($X_{P_{care_S}}$), 2) the physical conditions of the school according to both students and parents ($X_{P_{PhySch}}$), 3) the status of classrooms and special action classroom ($X_{SchRoom}$), 4) a new approach of instruction ($X_{T_{Authen}}$), 5) internal supervision of school (X_{Spv_Sch}), and 6) the strategic workload division of the school (X_{St_WDiv}). The coefficient value of multiple regression analysis was .970, significant at the level .001. The power of prediction was at 94.10% while the adjusted power of prediction was at 93.00% and did not attribute multicollinearity.

2. The predictive equations of the quality of educational institutions.

2.1 The predictive equation with score weight.

$$\hat{Y}_{Quality} = 4.649 + 4.713 X_{P_{care_S}} - 10.667 X_{P_{PhySch}} + .203 X_{SchRoom} + 1.206 X_{T_{Authen}} + 1.190 X_{Spv_Sch} + 1.518 X_{St_WDiv}$$

2.2 The predictive equation with beta weight.

$$\hat{Z}_{Quality} = .473 Z_{P_{care_S}} - .366 Z_{P_{PhySch}} + .253 Z_{SchRoom} + .334 Z_{T_{Authen}} + .351 Z_{Spv_Sch} + .199 Z_{St_WDiv}$$